

**Drošības datu lapā
atbilstoši 1907/2006/EK, 31. pants**

Iespēšanas datums: 11.05.2021   Versijas numurs 6 (aizstāj versiju 5)

Labojums: 09.01.2020

1. IEDAĻA. Vielas/maisījuma un uzņēmējsabiedrības/uzņēmuma identificēšana**1.1 Produkta identifikators****Produkta nosaukums tirgū: BIT 1K [basic] (ECO 1K)****Artikula numurs: 0872****1.2 Vielas vai maisījuma būtiskie identificētie lietošanas veidi un neieteicamie lietošanas veidi
Lietošanas nozare**

SU3 Rūpnieciskie lietojumi. Atsevišķu vielu izmantošana vai to izmantošana preparātos rūpniecības uzņēmumos.

SU21 Patēriņa lietojumi. Privātas mājsaimniecības / sabiedrība / patērētāji

SU22 Profesionālie lietojumi. Visi sabiedrībai pieejamie pakalpojumi (pārvalde, izglītība, izklaide, pakalpojumi, amatnieku darbs)

Produktu kategorija PC9a Pārklājumi un krāsas, atšķaidītāji, laku un krāsu noņemšanas sastāvi
Procesa kategorija

PROC8a Vielas vai maisījuma pārvietošana (iekraušana un izkraušana) šim nolūkam neparedzētās iekārtās

PROC8b Vielas vai maisījuma pārvietošana (iekraušana un izkraušana) šim nolūkam paredzētās iekārtās

PROC10 Uzklāšana ar rullīti vai otu

PROC11 Smidzināšana nerūpnieciskām vajadzībām

Izdalīšanās vidē kategorija

ERC8d Nereaģējošu apstrādes palīgvielu lietojums lielos apmēros (viela netiek iekļauta izstrādājumā vai uz tā, lietošana āra apstākļos)

ERC8f Lietojums lielos apmēros āra apstākļos, kā rezultātā viela tiek iekļauta izstrādājumā vai uz tā virsmas

ERC10a Izstrādājumu lietojums lielos apmēros āra apstākļos, kur viela izdalās vidē nelielā daudzumā

Vielas/ preparāta pielietojums

Krāsošanas līdzeklis

Pārklājums

Lietošanas veidi, ko neiesaka izmantot Nav pieejama cita būtiska informācija.**1.3 Informācija par drošības datu lapas piegādātāju****Ražotājs/ piegādātājs:**

Remmers GmbH

Bernhard-Remmers-Str. 13

D-49624 Lönigen

Tel.: +49(0)5432/83-0

Informācijas sniedzējs:

Tel. +371 29232361

info@remmers.lv

www.remmers.lv

Remmers Baltica SIA

Strēlnieku iela 9-8

LV-1010 Rīga

1.4 Tālruņa numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās:

Glabāšanas dienests - 112

Saindēšanas un Zāļu informācijas centrs - (00) 371 67042473

Glabāšanas dienests - 112

Saindēšanas un Zāļu informācijas centrs - (00) 371 67042473

24h-Transport Emergency Contact Phone Number:

within USA and Canada: 1-800-424-9300

outside USA and Canada: 001-703-527-3887

(Turpinājums 2.lpp.)

Drošības datu lapā

atbilstoši 1907/2006/EK, 31. pants

Iespēšanas datums: 11.05.2021 Versijas numurs 6 (aizstāj versiju 5)

Labojums: 09.01.2020

Produkta nosaukums tirgū: **BIT 1K [basic] (ECO 1K)**

(Turpinājums 1.lpp.)

2. IEDAĻA. Bīstamības apzināšana

2.1 Vielas vai maisījuma klasifikācija

Klasifikācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008

Saskaņā ar CLP regulu šis materiāls netiek klasificēts kā bīstams.

2.2 Marķējuma elementi

Marķēšana saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 iztrūkst**Bīstamības piktogrammas** iztrūkst**Signālvārds** iztrūkst**Bīstamības apzīmējumi** iztrūkst

Papildu dati:

EUH208 Satur Kolofonijs, 1,2-benzizotiazol-3(2H)-ons. Var izraisīt alerģisku reakciju.

EUH210 Drošības datu lapa ir pieejama pēc pieprasījuma.

2.3 Citi apdraudējumi

PBT un vPvB ekspertīzes rezultāti**PBT:** Nav pielietojams.**vPvB:** Nav pielietojams.

3. IEDAĻA. Sastāvs/informācija par sastāvdaļām

3.2 Maisījumi

Apraksts: Maisījums no šādām vielām ar nekaitīgiem piejaukumiem.**Bīstamie komponenti % [% w/w]:** iztrūkst

Papildu informācija:

Šo riska frāžu jeb bīstamības pakāpes apzīmējumu formulējumu skatīt 16.nodaļā.

4. IEDAĻA. Pirmās palīdzības pasākumi

4.1 Pirmās palīdzības pasākumu apraksts

Vispārējas norādes: Nav nepieciešami nekādi īpaši pasākumi.**Pēc ieelpošanas:** Svaiga gaisa padeve, sūdzībām saglabājoties, konsultēties ar ārstu.**Pēc saskares ar ādu:** Nekavējoties nomazgāt ar ūdeni un ziepēm un labi noskalot.**Pēc nokļūšanas acīs:** Acis caur pavērtiem plakstiņiem skalot vairākas minūtes zem tekoša ūdens.**4.2 Svarīgākie simptomi un ietekme – akūti un aizkavēti** Nav pieejama cita būtiska informācija.

4.3 Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi

Nav pieejama cita būtiska informācija.

5. IEDAĻA. Ugunsdzēsības pasākumi

5.1 Ugunsdzēsības līdzekļi

Piemērotie dzēšanas līdzekļi:CO₂, dzēšamais pulveris vai ūdens strūkļa. Lielāku degšanu apkarot ar ūdens strūkļu.**5.2 Īpaša vielas vai maisījuma izraisīta bīstamība** Nav pieejama cita būtiska informācija.

5.3 Ieteikumi ugunsdzēsējiem

Īpašais aizsargaprīkojums: Nav nepieciešami īpaši pasākumi.

6. IEDAĻA. Pasākumi nejaušas noplūdes gadījumos

6.1 Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām

Nav nepieciešams.

6.2 Vides drošības pasākumi: Atšķaidīt ar lielu ūdens daudzumu.

6.3 Lokalizācijas (ierobežošanas) un savākšanas paņēmieni un materiāli

Savākt ar šķidrumu sasaistošu vielu palīdzību (smiltīm, poraino grants iezi, skābju sasaistītāju, universālo sasaistītāju, zāģa skaidām).

6.4 Atsauce uz citām iedaļām

Informāciju par darba drošību skatīt 7.nodaļā.

Informāciju par personīgo aizsargaprīkojumu skatīt 8.nodaļā.

Informāciju par atkritumu likvidāciju skatīt 13.nodaļā.

7. IEDAĻA. Apiešanās un glabāšana

7.1 Droša apiešanās un tai vajadzīgie piesardzības pasākumi Nav nepieciešami īpaši pasākumi.

(Turpinājums 3.lpp.)

Drošības datu lapā

atbilstoši 1907/2006/EK, 31. pants

Iespēšanas datums: 11.05.2021   Versijas numurs 6 (aizstāj versiju 5)

Labojums: 09.01.2020

Produkta nosaukums tirgū: **BIT 1K [basic] (ECO 1K)**

(Turpinājums 2.lpp.)

7.2 Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība

Uzglabāšana:

Prasības, kādām jāatbilst uzglabāšanas telpām un tvertnēm: Īpašu prasību nav.

Citi uzglabāšanas nosacījumi: Nav.

7.3 Konkrēts(-i) galalietošanas veids(-i) Nav pieejama cita būtiska informācija.

8. IEDAĻA. Ekspozīcijas kontrole/individuālā aizsardzība

8.1 Kontroles parametri

Sastāvdaļas, kuru robežvērtības ir kontrolējamas attiecīgajā darba vietā:

Produkts nesatur nozīmīgus vielu daudzumus, kuru robežvērtības būtu kontrolējamas darba vietā.

Papildu informācija: Pamatā tika izmantoti sastādīšanas laikā spēkā esošie saraksti.

8.2 Ekspozīcijas kontrole

Atbilstoša inženiertehniskā kontrole Nav citu datu, skat. 7.punktu.

Individuālie aizsardzības pasākumi, piemēram, individuālie aizsardzības līdzekļi

Vispārēji aizsardzības un higiēnas pasākumi:

Pārtraukumos un darba beigās nomazgāt rokas.

Ieteikumi jāuzskata par šādiem individuālās aizsardzības līdzekļiem (IAL). Nepieciešamo IAL atlasī darba devējam vajadzētu līdzsvarot atkarībā no veicamajām darbībām un vietējiem apstākļiem. Ja, veicot riska novērtējumu uz vietas, tiek konstatēts, ka darbiniekam nav apdraudējuma, var atcelt IAL valkāšanu vai attiecīgi pielāgot izmantojamo IAL apjomu.

Elpceļu aizsardzība

Apšļakstīšanas gadījumā, ja nav pieejama pietiekošai nosūkšanai.

P2 filtrs

Roku aizsardzība:

Cimdu materiālam ir jābūt necaurīdīgam un noturīgam pret produktu/ vielu/ preparātu.

Cimdu materiāla izvēle, ņemot vērā cauri izspiešanās laiku, caurlaides apjomus un sabojāšanos.

Cimdu materiāls

Nitrilkaučuks

"piemēram, „Tricotril”, ražotājs KCL. Kārtas biezums 1,5 mm; caursūkšanās ilgums ir atkarīgs no lietošanas apstākļiem; saskaņā ar ražotāja norādījumiem – maks. 480 min. (DIN EN 374). Citi cimdi, kas atbilst standartā EN 337 paredzētajai 3. kategorijai. Ievērot TRGS 401, kā arī DGUV Information 212-007 (D) norādījumus."

Piemērotu cimdu izvēle ir atkarīga ne tikai no materiāla, bet arī no citiem kvalitātes rādītājiem, kuri dažādiem ražotājiem ir atšķirīgi. Tā kā produktu izgatavo no vairākām vielām, cimdu materiāla izturība iepriekš nav aprēķināma, tāpēc pirms lietošanas tā ir jāpārbauda.

Acu/sejas aizsardzība Pie pārliešanas ieteicamas aizsargbrilles.

* 9. IEDAĻA. Fizikālās un ķīmiskās īpašības

9.1 Informācija par fizikālajām un ķīmiskajām pamatīpašībām

Vispārēji dati

Krāsa:	Tumšs
Smarža:	Raksturīgs
Smaržas sliekšnis:	Nav noteikts.
Kušanas punkts/ sasalšanas punkts	Nav noteikts.
Viršanas punkts vai sākotnējais viršanas punkts un viršanas temperatūras diapazons	100 °C (212 °F)
Uzliesmojamība	Nav pielietojams.
Apakšējā un augšējā sprādzienbīstamības robeža	
Apakšējā:	Nav noteikts.
Augšējā:	Nav noteikts.
Uzliesmošanas punkts	Nav pielietojams.
Sadalīšanās temperatūra	Nav noteikts.
pH pie 20 °C (68 °F)	10,5
Viskozitāte:	
Kinemātiskā viskozitāte	Nav noteikts.
dinamiskā pie 20 °C (68 °F):	6000 mPas

(Turpinājums 4.lpp.)

Drošības datu lapā

atbilstoši 1907/2006/EK, 31. pants

Iespēšanas datums: 11.05.2021   Versijas numurs 6 (aizstāj versiju 5)

Labojums: 09.01.2020

Produkta nosaukums tirgū: **BIT 1K [basic] (ECO 1K)**

(Turpinājums 3.lpp.)

Šķīdība	
ūdeni:	Pilnībā samaisāms.
Sadalījuma koeficients (n-oktanols-ūdens) (log vērtība)	Nav noteikts.
Tvaika spiediens pie 20 °C (68 °F):	23 hPa (17,3 mm Hg)
Blīvums un/vai relatīvais blīvums	
Blīvums pie 20 °C (68 °F):	0,73 g/cm ³ (6,092 lbs/gal)
Relatīvais blīvums	Nav noteikts.
Tvaiku blīvums	Nav noteikts.
9.2 Cita informācija	
Izskats:	
Forma:	Šķidrums
Svarīga informācija par veselības un apkārtējās vides aizsardzību, kā arī par drošību	
Aizdeģšanās temperatūra:	490 °C (914 °F)
Sprādzienbīstamība:	Produkts nav sprādzienbīstams.
Šķīdinātāja atdalīšanas pārbaude:	< 3 %
Organiskie šķīdinātāji:	0,0 %
Stāvokļa maiņa	
Iztvaikošanas ātrums	Nav noteikts.
Informācija par fizikālās bīstamības klasēm	
Sprādzienbīstami materiāli	iztrūkst
Uzliesmojošas gāzes	iztrūkst
Aerosoli	iztrūkst
Oksidējošas gāzes	iztrūkst
Gāzes zem spiediena	iztrūkst
Uzliesmojoši šķidrums	iztrūkst
Uzliesmojošas cietas vielas	iztrūkst
Pašreaģējošas vielas un maisījumi	iztrūkst
Pirofori šķidrums	iztrūkst
Piroforas cietas vielas	iztrūkst
Pašsasilstošas vielas un maisījumi	iztrūkst
Vielas un maisījumi, kas saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes	iztrūkst
Oksidējoši šķidrums	iztrūkst
Oksidējošas cietas vielas	iztrūkst
Organiskie peroksīdi	iztrūkst
Vielas un maisījumi, kas izraisa metālu koroziju	iztrūkst
Desensibilizēti sprādzienbīstami materiāli	iztrūkst

10. IEDAĻA. Stabilitāte un reaģētspēja

10.1 Reaģētspēja Nav pieejama cita būtiska informācija.

10.2 Ķīmiskā stabilitāte

Termiskā sadalīšanās/ apstākļi, no kuriem jāizvairās:

Nesadalās, ja pielieto atbilstoši nosacījumiem.

10.3 Bīstamu reakciju iespējamība Nav zināmas bīstamas reakcijas.

10.4 Nepieļaujami apstākļi Nav pieejama cita būtiska informācija.

10.5 Nesaderīgi materiāli: Nav pieejama cita būtiska informācija.

10.6 Bīstami sadalīšanās produkti Nav zināmi bīstami sadalīšanās produkti.

11. IEDAĻA. Toksikoloģiskā informācija

11.1 Informācija par Regulā (EK) Nr. 1272/2008 definētajām bīstamības klasēm

Akūta toksicitāte [akūts toksiskums]

Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

(Turpinājums 5.lpp.)

Drošības datu lapā

atbilstoši 1907/2006/EK, 31. pants

Iespēšanas datums: 11.05.2021 Versijas numurs 6 (aizstāj versiju 5)

Labojums: 09.01.2020

Produkta nosaukums tirgū: **BIT 1K [basic] (ECO 1K)**

(Turpinājums 4.lpp.)

Svarīgāko LD/LC50- (letālo devu un koncentrācijas) klasifikācija:		
CAS: 8052-42-4 bitumens		
orāli	LD50	>5.000 mg/kg (rat)

Ādas korozija/ ādas kairinājums [kodīgs ādai/ kairinošs ādai]

Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Nopietns acu bojājums/ acu kairinājums

Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Elpceļu vai ādas sensibilizācija [sensibilizācija, ieelpojot vai nonākot saskarē ar ādu]

Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Mutagenitāte dīglšūnām [cilmes šūnu mutagenitāte]

Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Kancerogenitāte Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Reproduktīvā toksicitāte [toksisks reproduktīvai sistēma]

Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu, vienreizēja ekspozīcija [toksiska ietekme uz mērķorgānu, vienreizēja iedarbība]

Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu, atkārtota ekspozīcija [toksiska ietekme uz mērķorgānu, atkārtota iedarbība]

Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Aspiratīvā bīstamība [bīstams ieelpojot]

Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

11.2 Informācija par citiem apdraudējumiem

Endokrīni disruptīvās īpašības
Nesatur nevienu no sastāvdaļām

12. IEDAĻA. Ekoloģiskā informācija

12.1 Toksicitāte

Ūdeņu toksiskums: Nav pieejama cita būtiska informācija.

12.2 Noturība un noārdāmība Nav pieejama cita būtiska informācija.

12.3 Bioakumulācijas potenciāls Nav pieejama cita būtiska informācija.

12.4 Mobilitāte augsnē Nav pieejama cita būtiska informācija.

12.5 PBT un vPvB ekspertīzes rezultāti

PBT: Nav pielietojams.

vPvB: Nav pielietojams.

12.6 Endokrīni disruptīvās īpašības

Informāciju par endokrīnās sistēmas darbībai kaitējošām īpašībām skatīt 11. sadaļā.

12.7 Citas nelabvēlīgas ietekmes

Cita ekoloģijas informācija:

Vispārējie norādījumi: Nepieļaut nokļūšanu gruntsūdeņos, ūdeņos vai kanalizācijā.

13. IEDAĻA. Apsaimniekošanas apsvērumi

Ieteikums:

Nesacietējušu materiālu izmantot kā speciālos atkritumus saskaņā ar kompetento iestāžu prasībām. Pēc sacietēšanas nelielus daudzumus var izmantot kā būvniecības vai sadzīves atkritumus.

Norādītais atkritumu kods ir uzskatāms par ieteikumu, kas ir spēkā noteikumiem atbilstošas produkta lietošanas gadījumā. Sakarā ar īpašu lietošanas veidu un utilizācijas priekšnoteikumiem lietotāja atrašanās vietā iespējams, ka noteiktās situācijās būs piemērojams cits atkritumu kods.

Eiropas atkritumu katalogs	
08 04 10	adhezīvu un hermētiku atkritumi, kas nav minēti 08 04 09. pozīcijā

Neattīrītie iesaiņojumi:

Ieteikums: Likvidēšana atbilstoši oficiāliem noteikumiem.

Ieteicamais tīrīšanas līdzeklis: Ūdens, ja nepieciešams, kopā ar tīrīšanas līdzekļiem.

(Turpinājums 6.lpp.)

Drošības datu lapā

atbilstoši 1907/2006/EK, 31. pants

Iespēšanas datums: 11.05.2021   Versijas numurs 6 (aizstāj versiju 5)

Labojums: 09.01.2020

Produkta nosaukums tirgū: **BIT 1K [basic] (ECO 1K)**

(Turpinājums 5.lpp.)

14. IEDAĻA. Informācija par transportēšanu	
14.1 ANO numurs vai ID numurs ADR, ADN, IMDG, IATA	iztrūkst
14.2 ANO oficiālais kravas nosaukums ADR, ADN, IMDG, IATA	iztrūkst
14.3 Transportēšanas bīstamības klase(-es) ADR, ADN, IMDG, IATA klase	iztrūkst
14.4 Iesaiņojuma grupa ADR, IMDG, IATA	iztrūkst
14.5 Vides apdraudējumi: Jūras piesārņotājs:	Nē
14.6 Īpaši piesardzības pasākumi lietotājiem	Nav pielietojams.
14.7 Beztaras kravu jūras pārvadājumi saskaņā ar SJO instrumentiem	Nav pielietojams.
UN "Model Regulation":	iztrūkst

15. IEDAĻA. Informācija par regulējumu

15.1 Drošības, veselības un vides jomas noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielu un maisījumu

Direktīva 2012/18/ES

Konkrētas bīstamās vielas - I PIELIKUMS Nesatur nevienu no sastāvdaļām

Nacionālie noteikumi:

- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgu un lietošanu;
- 2013.gada 27.augusta MK noteikumi Nr.628 "Prasības attiecībā uz darbībām ar biocīdiem";
- 2011.gada 19.aprila MK noteikumi Nr.302 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus
- 2007.gada 15.maija MK noteikumi Nr.325 "Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajam vielām darba vietas
- 2011.gada 21.junija MK noteikumi Nr.484 "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība";
- 2015.gada 22.decembra MK noteikumi Nr.795 „Ķīmisko vielu un maisījumu uzskaites kārtība un datubāze

15.2 Ķīmiskās drošības novērtējums: Ķīmiskās drošības novērtējums nav veikts.

16. IEDAĻA. Cita informācija

Piegādes specifikācija atrodama attiecīgajās „Tehniskās informācijas lapās”.

Dati balstīti uz mūsu šībrīža atziņām, taču tie negarantē produkta īpašības un nevar būt par pamatu likumiskām līgumattiecībām.

Klasifikācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 Aprēķina metode

Drošības instrukcijas izstrādātājs: Produktu drošības nodaļa

Versijas numurs iepriekšējai versijai: 5

Saīsinājumi un akronīmi:

- ADR: Eiropas valstu nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu
- IMDG: Starptautiskais jūras bīstamo kravu kodekss
- IATA: Starptautiskā Gaisa transporta asociācija
- GHS: Globāli harmonizētā sistēma
- EINECS: Eiropas ķīmisko komercvielu saraksts
- ELINCS: Eiropā reģistrēto ķīmisko vielu saraksts
- CAS: Ķīmijas analītisko apskatu indeksa numurs
- LC 50: letālā koncentrācija 50 % testa populācijas
- LD50: letālā deva 50 % testa populācijai (vidēji letālā deva)
- PBT: letālā deva 50 % testa populācijai (vidēji letālā deva)
- vPvB: ļoti noturīga un ļoti bioakumulatīva